

Raadsvoorstel

onderwerp	Vaststellen Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 primair onderwijs
zaaknummer	Z/23/456636
documentnummer	INT/25/1251530
portefeuillehouder	Bart Kagei
portefeuille	Onderwijshuisvesting

1. Samenvatting

Een Integraal Huisvestingsplan (IHP) is een langetermijnvisie voor onderwijshuisvesting en wordt opgesteld door de gemeente en de schoolbesturen. Dit plan wordt regelmatig vernieuwd. Het huidige IHP loopt van 2019 tot 2036. Het is nu tijd om het plan te vernieuwen. In het nieuwe IHP staat wat er de komende jaren moet gebeuren met schoolgebouwen. Het gaat dan om de weg naar vervanging en renovatie. Dit IHP is alleen voor het primair onderwijs. Voor het voortgezet onderwijs wordt een apart plan gemaakt op regionaal niveau binnen de gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs de Liemers (GRHVOL). Dat IHP-VO wordt later aan u voorgelegd voor besluitvorming.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. Het Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 voor het primair onderwijs vast te stellen;
2. De dekking van de investeringen mee te nemen in de meerjarenbegroting 2026-2030 van de gemeente Zevenaar.
3. De standaard afschrijvingstermijn voor onderwijsgebouwen van 40 jaar aanpassen naar 50 jaar.

3. Waarom naar de raad

U heeft budgetrecht en een kaderstellende rol. Met het vaststellen van het IHP 2025-2050 worden voor de eerste vier jaar afspraken gemaakt. Voor de vier jaar daarna worden intentieafspraken gemaakt. Ook wordt er globaal vooruitgekeken voor de periode daarna. Bij deze afspraken zijn ook investeringen opgenomen om de schoolgebouwen te renoveren en/of te vervangen.

Het is uw bevoegdheid om middelen beschikbaar te stellen (conform artikel 189 van de Gemeentewet). Voor elk onderwijshuisvestingsproject krijgt u een apart voorstel om over te besluiten.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het komen tot goede, passende onderwijshuisvesting in de gemeente Zevenaar, voor de korte en lange termijn. Het doel is om toekomstbestendige en duurzame onderwijsgebouwen te maken. Het IHP moet ook duidelijkheid geven over de geplande investeringen richting de schoolbesturen. Dit stuk geldt voor het primair- en speciaal basisonderwijs in de gemeente Zevenaar.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

Het huidige IHP actualiseren

De gemeente Zevenaar heeft al een IHP. Dit plan is in 2019 als uitvoeringsplan door het college vastgesteld. Met de vaststelling van het nieuwe IHP komt het huidige IHP te vervallen. Bij voorkeur wordt een IHP elke vier jaar vernieuwd. Dat heeft iets langer geduurd dan gebruikelijk. Met dit nieuwe IHP leggen wij onze visie en plannen voor onderwijshuisvesting vast. Het IHP is een meerjarig beleidsplan. Hierbij worden voor jaar 1 tot 4 bindende afspraken gemaakt, voor jaar 5 tot 8 spreken we intenties uit en voor de jaren daarna geven we een (globale) doorkijk.

Het IHP als wettelijke verantwoordelijkheid

In 2026 komt er waarschijnlijk een wetswijziging (wetsvoorstel planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting). Deze wet wil dat gemeenten en schoolbesturen beter en planmatiger samenwerken aan een aanpak voor bouw, beheer en onderhoud van schoolgebouwen. In die wet staat ook dat renovatie een volwaardig alternatief voor nieuwbouw wordt. Gemeenten moeten dan verplicht een IHP maken. Deze verplichting ziet op het opstellen van een IHP voor een langere periode (4 jaar met een doorkijk van 12 jaar). In onderliggend IHP maken we een doorkijk van 25 jaar om zo aansluiting te zoeken bij de klimaatdoelstellingen.

In het meerjarig visiedocument wordt er ook een planning met financiële vertaling gemaakt voor de komende jaren. Met dit IHP bereiden we ons voor op die nieuwe wet. Daarmee vervangt het IHP (zoals opgenomen in de nieuwe wetgeving) de oude manier waarbij schoolbesturen elk jaar een aanvraag indienden. Alleen in onverwachte situaties en calamiteiten blijft dat mogelijk.

Voor dit nieuwe IHP waren er overleggen met de betrokken schoolbesturen. Deze overleggen zijn positief verlopen. Het doel was om het samen eens te worden over het beleid, de investeringen voor komende vier jaar (bindend) en de intentie voor daarna in het meerjarenprogramma. Hierover is overeenstemming bereikt met de schoolbesturen. Dit is een belangrijk verschil met het huidige IHP 2020-2036, wat als uitvoeringsplan door het college is vastgesteld.

Het IHP helpt bij de wettelijke taak van de gemeente voor passende huisvesting

De gemeente moet zorgen voor voldoende en goede huisvesting voor scholen. Dat staat in verschillende onderwijswetten en in de Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting Zevenaar 2020. Deze verordening is het wettelijk en procedureel karakter voor onderwijshuisvesting. Het IHP laat zien wat de visie van de gemeente en schoolbesturen is op onderwijshuisvesting (inclusief kinderopvang). Ook biedt het plan richtlijnen voor het samen onderbrengen van kinderopvang en onderwijs in één gebouw of vlakbij elkaar.

Dit IHP is het resultaat van een intensief traject met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties

Het opstellen van het nieuwe IHP begon in 2023. Dit traject is samen met de schoolbesturen van het primair en speciaal basisonderwijs en de kinderopvang doorlopen. Ook vanuit diverse afdelingen binnen de gemeente is input geleverd. Op 2 april 2025 was er een overleg met alle partijen (OOGO, gericht op overeenstemming. Hierna zijn de laatste aanpassingen in het plan gedaan.

Het IHP als basis voor sterke en toekomstbestendige gebouwen

In het IHP staat welke schoolgebouwen in de komende jaren vernieuwd moeten worden en in welke volgorde. Dat kan nieuwbouw of renovatie zijn. We willen kwalitatief hoogwaardige gebouwen neerzetten. Waar het kan, worden schoolgebouwen zo opgezet dat deze ook gebruikt kunnen worden voor andere maatschappelijke functies in de wijk. Hiermee is multifunctioneel gebruik mogelijk.

Het IHP is een onderlegger voor de gemeenteraad om financiële middelen in de meerjarenbegroting te reserveren

Het IHP heeft nog geen officiële wettelijke status op grond van de onderwijswetgeving. Maar het nieuwe IHP maakt bindende afspraken voor de eerste vier jaar met de schoolbesturen over welke gebouwen als eerste worden aangepakt. Voor de periode daarna worden intentie-afspraken gemaakt. Hiermee is het voor zowel het college als de gemeenteraad duidelijk welke projecten gestart worden, welke middelen hiervoor nodig zijn en per wanneer dit in de begroting opgenomen moet worden.

Alternatieven

De raad stelt het IHP en/of de benodigde dekking in de meerjarenbegroting niet vast

Er is op dit moment nog geen wettelijke verplichting tot het vaststellen van het IHP. Als uw raad het IHP 2025-2050 niet vaststelt, dan wordt het gezamenlijk proces met de schoolbesturen van de afgelopen jaren teniet gedaan. Over dit plan is namelijk goede participatie geweest met de schoolbesturen en hierop is overeenstemming bereikt.

Daarnaast blijft de gemeente verantwoordelijk voor passende onderwijshuisvesting. Gezien de ouderdom en de staat van een aantal onderwijsgebouwen zijn er in de komende jaren acties én financiële investeringen nodig. Deze gebouwen staan in het IHP op de planning. Een vastgesteld IHP zorgt voor een duidelijke planning voor de komende jaren. Zonder IHP het lastig om geld te reserveren in de meerjarenbegroting en personeel of projectcapaciteit goed in te plannen.

Ook wordt het wetsvoorstel waarschijnlijk in 2026 vastgesteld. Als het IHP dit jaar niet wordt vastgesteld door de raad, moet dat waarschijnlijk vanaf 2026 alsnog.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Nadat het IHP 2025-2050 is vastgesteld en de benodigde dekking is meegenomen in de meerjarenbegroting, kan het college zorgen voor de uitvoering. Per onderwijshuisvestingsproject komt er een apart raadsvoorstel voor het beschikbaar stellen van de financiële middelen. Iedere vier jaar moet het IHP vernieuwd worden. Mogelijkheden tot verbetering in het proces en het IHP worden hierin meegenomen.

7. Klimaat en duurzaamheid

In paragraaf 3.3 is aandacht besteed aan duurzaamheid en klimaat. Hierin staat wat de gemeente financiert en waar de schoolbesturen verantwoordelijk voor zijn. Daarbij is de gemeente verantwoordelijk voor het financieren van Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) en Frisse scholen klasse B. Als een schoolbestuur naar hoger duurzaamheidsniveau wil, zijn zij daar (financieel) voor verantwoordelijk. Dit kan tijdens een regulier huisvestingsoverleg met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties besproken worden.

8. Communicatie en participatie

Het plan is gemaakt in de periode 2023 tot 2025. Het vormt de basis voor gesprekken en investeringen voor onderwijshuisvesting in de toekomst. Het IHP is een dynamisch document. We kunnen het aanpassen

als er nieuwe ontwikkelingen zijn (bijv. woningbouwopgave). Gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties hebben samen aan dit IHP gewerkt.

Dit IHP 2025-2050 gaat nu alleen over het primair onderwijs en kinderopvang. Voor het voortgezet onderwijs is de gemeente onderdeel van de gemeenschappelijke regeling huisvesting voortgezet onderwijs de Liemers (GRHVOL). Samen maken zij een regionaal IHP-VO. Dat stuk bevat vooral de gezamenlijke visie op de huisvesting van het voortgezet onderwijs. Het wordt minder uitgebreid dan dit IHP en kan later als onderdeel worden toegevoegd aan dit IHP. Het IHP-VO wordt tegen die tijd ter besluitvorming aan u aangeboden.

9. Kosten, baten en dekking

De geschatte kosten voor de plannen uit het IHP zijn € 28,2 miljoen (prijsspeil januari 2025). Dit is verdeeld over de komende acht jaar. In het plan is opgenomen dat 5 van de 16 basisscholen vervangen worden door nieuwe schoolgebouwen. In deze gebouwen is er ook ruimte voor de kinderopvangorganisatie. Kinderopvangorganisaties zijn commerciële partijen. Daarom betalen zij een kostprijsdekkende huur. Dit geldt ook voor andere commerciële partijen die de door de gemeente gefinancierde (onderwijs)ruimtes willen gebruiken.

Binnen de in het IHP opgenomen bedragen is nog geen rekening gehouden met andere (project)kosten, zoals de kosten voor onderzoeken, sloop en verkeersmaatregelen. Er is alleen gerekend met de kosten voor het ontwerp (inclusief architect), de bouw en de installaties. De genoemde investeringsbedragen vanaf paragraaf 4.4 zijn dus niet genoeg voor het hele project. Omdat de extra kosten erg kunnen fluctueren, zijn deze niet opgenomen in het IHP. Binnen gemeente Zevenaar wordt het geld voor elk project apart aangevraagd bij de raad. In die voorstellen worden de totale projectkosten wel volledig uitgelegd.

Kosten in de begroting

De middelen die nodig zijn voor het vervangen/renoveren van de onderwijsgebouwen drukken nog niet direct op de begroting. De jaarlijkse kosten voor deze investeringen beginnen pas in het eerste kalenderjaar na oplevering van een gebouw. Als bijvoorbeeld IKC De Wissel in (beoogd) 2028 klaar is, komen de kosten vanaf 2029 in de meerjarenbegroting. De uitwerking hiervan, gebaseerd op prijspeil 2025, staat onder paragraaf 6.1 van het IHP. Hierbij is ook de afschrijvingstermijn verhoogd van 40 jaar naar 50 jaar. Mede omdat gebouwen duurzamer worden gebouwd en daardoor langer mee kunnen gaan.. Hierdoor worden de jaarlijkse kosten lager.

Kosten voor scholen door woningbouw

In dit IHP is nog geen geld opgenomen voor mogelijke nieuwe scholen door de woningbouwopgave. Maar we houden dit goed in de gaten. Als nieuwe scholen nodig zijn in nieuwe wijken of uitbreidingen bij bestaande scholen, wordt dit op tijd kenbaar gemaakt. Andere mogelijke wetswijzigingen die kunnen leiden tot hogere kosten, zoals het verplicht maken van Energie Neutraal Gebouw (ENG), zijn nog niet meegerekend in de kosten.

Calamiteiten

Extra investeringen vanwege calamiteiten (brand, lekkages, stormschade) worden via aparte voorstellen aan de raad voorgelegd.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	Z/23/456636/INT/25/1254639	IHP 2025- 2050, definitieve versie

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp Vaststellen Integraal Huisvestingsplan 2025-2050
zaaknummer Z/23/456636
documentnummer INT/25/1251530

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 108 en artikel 189 van de Gemeentewet;

overwegende dat

- het huidige Integraal Huisvestingsplan 2020-2036 uit 2019 komt en geactualiseerd moet worden
- het aangeboden Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 (IHP) voorsorteert op een wetswijziging, waarmee het IHP verplicht wordt gesteld;
- hiermee een meerjarig visiedocument en beleidsplan met financiële vertaling;
- er financiële dekking voor de te vervangen/renoveren onderwijsgebouwen in de meerjarenbegroting 2026-2030 moet worden opgenomen;

besluit:

1. Het Integraal Huisvestingsplan 2025-2050 voor het primair onderwijs vast te stellen
2. De dekking van de investeringen mee te nemen in de meerjarenbegroting 2026-2030 van de gemeente Zevenaar.
3. De standaard afschrijvingstermijn voor onderwijsgebouwen van 40 jaar aanpassen naar 50 jaar.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 25 juni 2025.

De griffier
Lennart Sluis

De burgemeester
Lucien van Riswijk